

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 80.

V Ljubljani, v soboto 9. aprila 1898.

Letnik XXVI.

Vstajenja dan!

Krščanska vera je vrhunec humanitete! Te pesnikove besede so tem pomenljivejše v sedanjih dobi, ko se vera žrtvuje golemu materijalizmu, ko se humaniteta ponaša s prozornim in mamljivim leskom, ko se človek predrzno ponaša z nečloveško nrajvo. Tisoč rok je na delu, da izpodkopljejo temelje verskemu prepričanju. Divji nagoni so razbrzdani; sovraštvo in strast, zaslepljenost in zavist orjejo brazde ter sejejo osat in plevel na verskem, socijalnem, političnem in narodnem polju. Čez krov v šumeče valove mečejo verske resnice, ki so najtrdnjša obramba državnemu in družabnemu redu. Krščanska ljubezen se umika brezobzirni sebičnosti. Moderna filozofija rije in sili dalje brez odmora, konca ne pozna in ga noče poznati. Za nami povodenj, to je geslo. Za bodočnost naj skrbé potomci ali tudi ne. Morda izmrje človeški rod in dvonoge živali obljudijo staro našo zemljo. Kaj to mari onim, katerim sta vera in sreča človeštva zasebna stvar!

In vendar bodemo čitali jutri sentimentalna in vspodbudna razmišljanja o prevzvišenem prazniku krščanstva, o bratoljubju in zatirani pravici, ki se obupno bori s staro krivico. Pero namreč zastaje, ko treba javno priznati skrajne posledice vsakdanjega dela. Zato treba krinke na obraz moderne omike, prosvete in humanitete. Toda prava, trdna krščanska vera ne potrebuje krinke; ona je večna resnica, podlaga in pogoj človeškemu obstanku. Vnanje oblike so le slabo nadomestilo za čisto versko prepričanje . . .

Velikanoč! Pozdravljen tisočkrat blaženi vstajenja dan! Gospod je vstal, aleluja! Nebeški Zveličar premagal je smrti moč, dovršil odrešenje revnega človeštva. Žarko solnce zmagovite nebeške resnice in ljubezni je razlilo svojo čudežno

moč po širni zemlji, zasijalo v temna stanovanja suženjskih bitij, prodrlo v sijajne palače imovitih družin, povsod rodeč in razširjajoč Kristusovo vero in ljubezen ter blažilne upe boljše bodočnosti. Spomin na trpečega Zveličarja poživlja nas v bojih vsakdanjega življenja, pogled v nebeško obličje iz groba vstalega Jezusa Kristusa polni nam stiskana srca z novimi nadami, z novo močjo, da vztrajamo na potu resnice in pravice do zadnjega svojega dne. Ko vidimo, da se resnica preganja in zatira, da pravica omaguje in podlega, da se laž košati in ošabna sebičnost zmaguje, tedaj uprimo svoje oči, povzdignimo srca k nebeškemu Sinu, ki je premagal in osramotil farizeje. Kristus nam bodi vedni vzgled v žalosti in veselji! Gorje je v človeštvu doma. Ako pa se bogatin poniža do reveža, ako mu vlija hladilnega olja z besedo in dejanjem v skeleče rane, potem se sovražna pest vzdiga k molitvi . . .

Kristus bodi vzgled tudi slovenskemu narodu, ki že dolga stoletja trpi in zdihuje v težkih okoliš. Božja previdnost je mali naš narod postavila v veliko družino habsburske države, da deluje po svoje za višje namene. Niso ga strli mogočni sosede, ki prežé po njegovi domovini. Še živi slovenski rod in bode živel, dokler ohrani v svojem srcu vero v Boga, ljubezen do rodne zemlje in upanje v boljšo bodočnost. Večna resnica je trpela in zmagala, in to nam pomlaja zaupanje v božjo previdnost, da tudi pred vrata slovenskega trpina zasije solnce pravice.

Še je pravica pod božjim solncem, ona le trpi, a zmagati mora, da pride vstajenja dan. — Versko-nravna načela so sicer za čas podlegla, toda iz groba bodo vstala v novem sijaju, z novo močjo. Razpršili se bodo farizeji, ki so zapečatili grob. Na pragu stojimo devetnajstega stoletja z velikimi socijalnimi vprašanji. Pereča so, rešiti se morajo, a to je mogoče le po starih in vedno no-

vih krščanskih resnicah. Te pa žive in koreninijo v Kristusovi veri. Socijalnemu miru pogoj pa je narodna sprava, narodni mir, ki meji na popolni enakopravnosti in medsebojnem spoštovanju. Še so zdravi v jedru svojem narodi avstrijski. — Krščanska ideja se zopet vzbuja, kot preplašen farizej zrê liberalizem na razvaline svojega bratomornega dela. Že zeleni v Avstriji križ, na kateri se ozirajo narodi v nadi rešitve iz nekrščanskega suženjstva. Morda je moralo priti do tega, da narodi spoznajo židovsko-liberalne dogme, moralo in filozofijo, ki so v naši lepi skupni domovini rodile toliko nesreče.

Židovski liberalizem je zasejal med narode avstrijske narodne prepire, on je sejal seme nesloge in bojov. Toda sejavec se je postaral, sključen lazi okrog, danes ali jutri odpové mu zlobna roka sovražno delo. — Upajmo, da se v Avstriji prične narodna pomlad, dan vstajenja, ko se bode tudi naš ljubljani narod slovenski radoval svojega boljšega življenja ter veselo pel: Aleluja!

Furor mažaricus.

Znano je v novejšem času tudi že zunanjemu svetu, koliko trpé na Ogerskem Slovani in Rumuni pod pritiskom mažarske državne vlasti. Ko so stiskali Mažari le Slované, niso se ozirali na to sosedni narodi razun sorodnikov slovanskih, saj je stara stvar, da Evropa ni imela srca za Slovana do dandanes. Drugače je bilo, ko je prišel red na Rumune. Ves romanski svet se je začel baviti s tem vprašanjem, posebno na Rumunskem, in le hladnemu razumu rumunske vlade se mora pripisati, da se ni radi tega dogodilo kaj hujega. Pri vsem tem pa Mažari jadrajo dalje v svoji šovinistični struji ter ne mine dan, da ne bi storili kaj za razširjenje svoje mažarske narodnosti. Pred svetom, ki se dá prav rad zaslepiti v takih vprašanjih, posebno če se tiče Slovanov, oprav-

LISTEK.

Pomladne misli.

Kadar narava praznuje pomladi svoje vstajenje, so že dopraznovala to pomladno vstajenje vredništva. »Prve« vijolice in trobentice, ki jih je pred dobrim mesecem dnij še donášala pošta, so se že posušile, tisti »prvi« hrošči in metulji pa, ki so se v kazen za svoj prezgodnji prihod pošiljali uredništvom, da tam prestanejo dosmrtno ječo, so že tudi zapustili to solzno dolino. Seveda, vijolice in trobentice so prepičla hrana takim gostom, in topli oblaki tabačnega dima, v katerih se je sicer prijetno greti, kadar zunaj še burja poigrava snegom, nakopljejo naposled tudi najtrdnjšemu hrošču naduho na vrat.

Tako je v uredništvu nekam tiho in jesensko, ko praznuje ostali svet velikonočno vstajenje. Zamisljen sedi urednik pri svoji mizi in morda ravno pričakuje poročila, da je že počil v špansko-američanski vojni prvi strel, katerega se boji ves svet, da ne bi zanetil svetovni požar, kajti smodnika in dinamita je nagromadenega povsodi obilo.

Morda pa je le še mogoče ogniti se tej vojni in ohraniti mir. Naravnost nemogoče pa je, izogniti se novemu zasedanju našega parlamenta in napovedani »mirni« obstrukciji. Ravno kar zbirajo »izmučeni« poslanci na velikonočnih počitnicah novih močij za nadaljevanje mnogobesednega brezdelstva.

Nemci zahtevajo, da se proglasi njihov jezik državnim jezikom, ceneje se ne vdajo. Potem bode rešen ta ubogi, teptani in prezirani nemški jezik, ki ima sedaj svoja jedina zavetišča v uradih, šolah in armadi, sicer pa ga nikjer ni, tudi na firmah obrtnikov in trgovcev iščeš ga zaman. Ako si količkaj objektiven, priznati moraš, da ga ni toli zatiranega jezika v Avstriji, kot je nemški. Zatorej ima nemški narod jedino rešitev iskati v tem, da njegovi poslanci strašansko zabavljajo in delajo obstrukcijo.

Ti možje delajo nekako tako, kot tisti ljubljanski socijalni demokrat, ki je na shodu strašno zabavljajl čez buržoazijo in seveda čez »farje«, ter tarna, kako malo zasluži.

Stvar prišla je pred sodnijo in tu se je pokazalo, da je mož komaj za silo dovršil ljudsko šolo, da pa ima pri železnici sedaj letne plače

900 gld.! Koliko delavcev bi bilo srečnih in veselih, ko bi imeli take dohodke, da molčimo o našem kmetiču, ki si s krvavimi žulji ne prisluži na leto niti tretjine tega.

Poglejmo si nasprotno plačo kapelana, ki je malo več študiral, kot ta kričač in ki dobiva za to kongrue na leto na deželi 300 gld. in v mestu 400 gld.

Seveda so naši rudečkarji koj z odgovorom pri roki, da je kapelan neoženjen, da torej manj rabi.

Na to jim odgovorimo sledeče: Doli v južni Avstraliji poskusili so socijalisti svojo srečo in ustanovili naselbino, katero so skupno upravljali kot skupno last. Razdeljevali so si tudi živila v enakih delih po glavah. To pa se neoženjenim sodrugom nikakor ni dopadalo, kajti dobivali so vsak le po jeden del, oženjeni pa so dobivali za vsako glavo družine tudi jeden del. Neoženjeni so se torej uprli, rekli, da taka razdelitev ni popolnoma jednaka, da je torej nesocijalistična, ter odšli iz naselbine.

Tak je praktični socijalizem, človeku ravno toliko prikladen, kakor zakajeni zrak uredništva zgodnjemu hrošču.

duje se mažarska vlada z narodnostno postavo, češ po njej so slobodne na Ogerskem vse narodnosti in vsaka se more razvijati, kakor jo je volja, le mažarsko vlast morajo vse priznati. To je pa slepilo, da večjega ne more biti na svetu, komur so poznati narodnostni odnosi na Ogerskem. — Kako bi Mažari spoštovali postave na Ogerskem nasproti narodnostim, ko se jih ne drže niti nasproti Hrvatske, s katero imajo sklenjeno državno pogodbo glede jezične porabe v zajedniških uradih. Tukaj velja po tej pogodbi za vse činovnike v zajedniških uradih le hrvatski jezik, a vender se je v novjšem času uvel na vseh železnica le mažarski jezik, a radi bi ga uveli tudi v druge urade, kar deloma že poskušajo. Tedaj čisto jasna postava se krši brezstidno na zemljišču politično-slobodnega naroda, a kako se ne bi gazila na Ogerskem narodnostna postava, po kateri je le mažarski narodnosti priznana politična samostalnost, četudi se jih šteje le 7 milijonov nasproti 11 milijonov drugih narodnostij. Posebno se je v najnovjšem času lotil Mažarov tako strašen šovinizem, da se ga celo sicer trezni možje ne morejo otresti. Vso Ogersko hočejo pomažariti, pa tudi Hrvatsko, da se izpolnijo osnove Košutove, ki jih je proglasil pred 50 leti: Mažarska od Karpat pa do Jadranskega morja.

Rekli smo, da se tudi trezni možje oklepajo tega šovinizma. To so namreč privrženci ljudske stranke v ogerskem saboru. Sicer je v programu te stranke vsprejeta važna točka glede narodnostnega vprašanja, namreč pravičnost nasproti vsem državljanom ogerskim tudi glede narodnosti po postavi, ki je bila sklenjena še pod Deakom. Ta stranka je računala, da bi mogla na ta način pridobiti med potlačenimi narodnostmi mnogo privržencev, kar bi se bilo gotovo tudi zgodilo, da se je stranka zares točno držala programa. Toda tudi za to stranko je bila omenjena izjava o pravičnosti nasproti narodnostim le na papirju, kajti do zdaj nimamo nobenega dokaza za to, pač pa v novjšem času celo nekoliko protivnih izjav.

Tako je pri proračunski razpravi govoril posl. Molnar zares lepo, da naj se postave vršé, ne pa prezirajo od državne oblasti, kakor se to godi z narodnostno postavo, katero hoče ljudska stranka vedno zagovarjati po svojem načelu, da mora biti pravična nasproti vsem državljanom ogerskim.

To je zares lepa izjava. Toda, kar je povedal častitljivi Molnar dalje v svojem govoru, ne ujema se niti najmanjše s temi nazori njegove stranke. Omenjeni Molnar je poslanec ogerskih Hrvatov iz okolice Subotice, takozvanih Banjevcev, o katerih je bilo tudi že v »Slovencu« govora. Le-ti Hrvati so precej probujeni ter gojé marljivo svojo narodnost. Izdajajo tudi svoj časopis v Subotici. Poslanec Molnar je dal za časopis, ki bi pisal za ljudsko stranko v hrvatskem jeziku, celo kavcijo. Toda Molnar je Mažar, pa mu ni bilo prav, ko je ta časopis pisal, da so Banjevci Hrvati in da se hočejo boriti za svojo narodnost, kolikor je to dovoljeno po državnih zakonih, sicer pa ostanejo zvesti privrženci ogerske države.

Ta izjava, ki se popolnoma ujema z duhom narodnostne postave na Ogerskem, je omenjenega poslanca tako razburila, da je nemudoma zahteval položeno kavcijo, katero so mu Hrvati tudi izročili ter jo nadomestili s svojimi prinosi. To je pravi furor mažaricus, ki je popolnoma protiven oni izjavi ljudske stranke. Jasno se vidi tedaj iz vsega, da narodnosti na Ogerskem nimajo zavetja tudi v tej stranki, katero so dozdej deloma podpirali. Verjeti jej tudi ne morejo več, če je jeden najtreznejših njenih privržencev obsodil tako trezno izjavo hrvatskega časopisja.

Vidi se, da so Mažari v tem pogledu vsi jednaki in da so popolnoma složni z ono nemško stranko v avstrijskem državnem zboru, ki hoče Slovane le tlačiti ter jih nikdar priznati za ravno-pravne državljane. Borba proti taki večini v saboru ter ravno tako šovinistično navdahnjenej vladi je zares huda. Vender zato ogerske narodnosti ne smejo v tej borbi omahovati, niti kaj popustiti. Rešitev mora priti od njihove vztrajnosti, kakor se je to zgodilo že deloma v Avstriji, kjer centralizem nemške stranke čimdalje bolj pojema. To se mora zgoditi prej ali slej tudi na Ogerskem, čeravno se temu upirajo Mažari z vsemi silami. Ogerskim narodnostim je treba le prave sloge, a ko pride ugoden čas za delovanje, treba se je upreti z vso odločnostjo mažarskemu nasilju.

Ko pride v ogerski sabor le nekoliko narodnih poslancev slovaških, srbskih in rumunskih, okolnosti se morajo na bolje obrniti. Za primer naj bode ogerskim narodnostim hrvatska opozicija, katero so smatrali na Hrvatskem in tudi na Ogerskem že zdavno popolnoma zatrto. Sporazumela se je med seboj, stopila na bojišče ter že v prvi borbi stekla velik vspeh, a če ostane tako složna, zmaga jej je zagotovljena.

Le sloga in odločnost morete rešiti ogerske narodnosti sedanje mažarske premoči, dočim jim ni zdaj nobena saborska stranka privržena ter ne morejo tudi na nobeno računati.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. aprila.

Grof Thun in Gauscheve jezikovne naredbe. Akoravno se splošno sodi, da namerava grof Thun v kratkem povedati zbornici, da ni poseben prijatelj jezikovnih naredeb in da želi zakonite preosnove jezikovnega vprašanja, vendar poročajo nekateri listi, da pod Thunovo vlado ne bomo dobili novega zakona, ki bi uredil to perečo zadevo. Posebno določeno nastopa tu »Kreuz-Ztg.«, ki naravnost izjavlja, da je grof Thun pri nastopu vlade izjavil napram ministroma dr. Kaizlu in dr. Baerenreitherju, da on ne bo odpravil obstoječih jezikovnih naredeb, marveč da se hoče ravnati popolnoma po teh določbah v narodnem oziru na Češkem in Moravskem, ter da je naročil ministroma, naj o tem obvestita vsak svoj klub. — Seveda, »Kreuz Ztg.« ne pove, kdo ji je razodel

to važno novico, ali dr. Baerenreither, ali dr. Kaizl, ali pa morda grof Thun sam. Dokler pa tega ne pové, tako dolgo jih ne bo mnogo mej politiki, ki bi verjeli takim poročilom.

Vladno stališče v jezikovnem vprašanju. Razni listi ugibajo sedaj, kako stališče bo zavzela Thunova vlada povodom razprave o raznih jezikovnih predlogih, ki pridejo v razpravo takoj po velikonočnih počitnicah. Na to vprašanje odgovarja mej drugimi listi tudi krakovski »Czas« v nekem dunajskem dopisu. V tem dopisu se najprej opozarja na okolnost, da je grof Thun ravno isti dan nastopil svojo vlado, ko so bile objavljene začasne jezikovne naredbe, in se je ob jednem obljubila zakonita uredba jezik. vprašanja. Po vsem tem je torej soditi, da grof Thun ne more biti teoretičen nasprotnik zakonite preuredbe jezikovnega vprašanja in tudi ne more misliti, da je ta preosnova praktično neizvedljiva. Ker je pa temu tako, mu torej tudi ne morejo biti neznane težkoče, ki so v zvezi s tem problemom. Ako bo grof Thun hotel ustreči zahtevam Schönererja, Steinwendra in drugih, potem je gotovo, da svoje naloge ne bo mogel izvršiti, ker bi s tem pokazal, da so mu popolno neznane težkoče, ki so v zvezi s to rešitvijo. Težkoče so tem večje, ker se gré tu za zakon, katerega ni tako lahko spremeniti, kakor naredbo, in se torej eventualna krivica lahko ovekoveči. Ako je torej grofu Thunu znana ta okolnost, potem ne bo poskušal rešiti perečega vprašanja v 14 dneh, marveč bode poprej zbližal zastopnike strank in v odseku pospeševal delo. In kakor vse kaže, ima grof Thun tudi resno voljo, na ta način reševati težavni poskus. — Morda ima pa grof Thun tudi drugačne namene, kajti dosedaj pač še ni odkril svojega načrta v tem oziru.

Blamaža Votanovih čestilcev. Povodom obletnice rojstnega dne ekskanclerja kneza Bismarka so avstrijski prusaki na vseh krajih prirejali vsakovrstne slavnosti, na katerih se je oboževal lisjak Bismark in Alldeutschland. Tako so delali v Gradcu in povsod drugje, koder je še kaj »zavednega« nemškega ljudstva. Toda nikjer pa je ti kričaški prusaki niso tako skupili kakor v mestecu Kremsu, kjer je nemško nacionalno društvo priredilo shod na videz z namenom, da po Schönererjevi milosti novopečeni državni poslanec Hofer »poroča« svojim volilcem o položaju, v resnici pa se je že takoj s početka nameravalo bismarkovanje. Sledili so si raznovrstni slavnostni govori na čast ustanovitelju nemške celokupnosti, heilanja pa ni bilo ne konca ne kraja. V največjem navdušenju pa vstane izmed množice priprost mož, ki prične takole govoriti: »Ne vem, ali smo res prišli iz rajha? Jaz menim, da smo Avstrijci in kot take nas Bismark pač nič ne briga«. Kaj tacega bismarkovci pač niso pričakovali. Nepopisno huronsko vpitje je sledilo njegovim besedam in ko bi mož ne imel okrog sebe precej somišljenikov, bi se mu bila slaba godila. In vendar govoril je le golo resnico ter jih osramotil pred celim svetom.

Vstajenje.

Velikonočna slika J. Kósar.

Vse kleči . . .

Gost oblak kadila se dviga pred Najsvetejšim gori pod kupolo. Ljudstvo pripogiba svoje glave ponižno, pobožno in se trka skesano na prsa. Kakor bučeče morje zadone orglje, vmes se zglajšajo lahki, čisti glasovi, posamezno, vedno več, naraščajo kakor piš vetra močnejše, močnejše in slednjič poje vse krog mene, veselo navdušeno: »Alleluja, alleluja . . .!«

»Vstal je, premagal grob, premagal smrt On, nepremagljivi, večni Kralj nebes in zemlje . . .!«

Vse kleči in moli . . .

A jaz? . . . A jaz stojim zadaj nepremakljiv, neupogljiv med to klečečo, poječo množico ljudstva, naslonjen ob kameneni steber in strmim bled, nem, molče pred se . . .

Vstal je?

»Alleluja, alleluja!« zadoni zopet krog mene kakor vzklik duše, presrečne duše, kateri se je odprlo v hipu nebo z vsemi sladkostmi, z vsemi srečami, zabučki kakor orkan, ki tuli in šumi, da se majejo vrhovi najvišjih, najdebelejših dreves, in duhovnik moli pred Večnim vesel, navdušen: »Vstal si, o Kriste in odprl grešnemu ljud-

stvu vrata večnega življenja! Vstal si, alleluja, alleluja!«

In ljudstvo mu odgovarja, poje, moli, da je čuti kakor odmev iz daljnih dalj:

»Alleluja, alleluja . . .!«

Mraz me stresa, da trepečem kakor sveži, prosojni listič, moker od jutranje rose, če dahne lahni, božajoči diš cefira, kolena se mi šibe, a jaz stojim nepremakljiv, neupogljiv med množico, v tem mogočnem kotu in pritiskam svoje vroče, mrzličnovroče čelo, svoje žareče lice na mrzli kamen, na mogočno se dvigajoči steber, ki se vzpenja gori pod vzbokani strop noseč njega ogromno težo, njega pezo na svojih skalnih, nerazrušnih ramenih . . .

Vstal je . . . vidim ga pred sabo, kako se dviga iznad groba, vidim ga, kako plava nad jamo, znad katere je odvaljen kamen, vidim ga, kako se mu sveti v nebeškem, solnčno svetlem blesku lice, lepše kakor zarja, milejše kot srebrni, blede trak lune, ki prodre temne oblake in posije skozi polpriprto okno na bolnikovo lice . . .

To ni več oni razbičani, oni krvavi obraz s trnjevo krono na glavi, to ni ono telo, na katerem je bila vsekana rana pri rani, to ni oni obsojenec, kateri je visel včeraj na križu, mrtev, razmesarjen, katerega so hodili včeraj molit, častit, poljubovat

mu krvave rane, ne, ne to je Zmagalec, Premagalec groba in smrti, ki se je dvignil z lastno močjo iz trohnjenja, iz groba, da odpre človeštvu vrata večnega raja . . .

»Alleluja!« zadoni zopet po cerkvi, nov oblak kadila švigne pod cerkveno kupolo in orglje zadone vnovič, mogočnejše, veličastnejše, kot kdaj . . .

In množice potihnejo . . .

Kakor lahek sen se razgubi radostni alleluja po cerkvi, orglje potihnejo, ljudstvo umolkne in se zatopi v tiho, šepetajočo molitev. Lahni izdihi prodirajo zdaj pa zdaj globoko iz prsij in se razgubivajo kakor molitev gori pod kupolo . . .

A jaz še vedno stojim in se naslanjam brez moči ob mrzli kamen . . .

In zopet mi vzplava pogled na Krista, dvigajočega se iz groba, blestečega v nadzemski svetlobi . . .

Stresem se . . . Njegov pogled, pogled iz onih globokih, večnomilih očí se je uprl vame, zasijal v nebeški milini . . . Segel mi je v srce, segel v dušo kakor solnčni trak, če prodre skozi ozko razpoko v smradljivo ječo. Duša mi vztrepče, jaz se zganem; »Alleluja, alleluja!« vzkliknem polglasno in se zgrudim ob mrzlem kamenem stebru na kolena, v prah . . .

Mažarski narodni praznik. Velikonočni ponedeljek, dne 11. aprila se vrši, kakor znano, v Budimpešti in vseh večjih provincijalnih mestih slavnost petdesetletnice spominskega dne, ko so bile leta 1848 potrjeni ustavni zakoni za dežele Ogerske krone. Ta dan dopoldne se snideta obe zbornici k slavnostni seji, kjer se konečno odobri udanostna adresa na cesarja, potem pa se podajo člani postavodajalnega zastopa na peštanski kraljevi dvor, kjer se pokloni slavnostna adresa. Poleg tega oficijelnega čina je pa na dnevnem redu istega dne še nebroj drugih slavnostnih naprav kakor slavnostni shodi, obhodi, razsvitljava in druge take stvari. Toda pri teh bo pa, kakor se sedaj kaže, sedanja vladajoča klika precej osamljena. Poleg opozicije, ki se ne udeleži niti slavnostne seje, se kujajo tudi drugi krogi. Mej drugimi so izjavili, da se ne vdeleže slavnostnega obhoda, vseučiliščniki, na katere se je najbolj računalo, nadalje razna društva iz mesta in z dežele, in celo budimpeštansko meščanstvo noče po veliki večini ničesar slišati o tem »narodnem« prazniku. Najhuje je pa pri tem to, da niti nosačev za baklje in balončke ne morejo dobiti in tudi ne za denar. Ko je vlada uvidela, v kakih škripcih da se nahaja, je pozvala uradnike raznih oblastev, naj prevzame to častno službo, toda tudi na te ne more računati, ker se dosedaj še nihče ni oglasil. To so res vspodbudni dokazi patrijotičnega čustva, ki je vzgaja toliko hvalisano »liberalno« mažarstvo!

Kriza v Italiji? Razni italijanski opozicijski listi napovedujejo v poslednjem času postanek krize v Rudinijevem kabinetu in vedo posebno še poročati o predstojećem padcu Rudinijevega ministerstva. — Zadnja številke oficijozne »Italie« oporeka tej misli, kazaje na nejednostnost v raznih opozicijskih strankah. To, kar piše to oficijozno glasilo, je seveda vsekako resnično in torej ni izmišljena vest, s katero meni vlada odvaliti od sebe sum na razpad kabineta, kajti velika večina opozicijskega se nahaja že mej političnimi razvalinami. Sonnino je pred nedavnim izjavil, da se ne pridruži nobeni frakciji več, ampak hoče hoditi svoja pota. Crispijevi pristaši, katerih število se je pa že zelo skrčilo, ne nameravajo več hoditi z Giolittijem in njegovimi drugovi, skrajna levica pa je tudi popolno osamljena. O skrajni levici je pa že itak znano, da je s Cavallotijem izgubila svojo glavo in razpadla v razvaline. Potem torej sedaj še ne moremo govoriti o vladni krizi, pač pa o krizi v raznih opozicijskih strankah, kar se pa vrši le po želji Rudinijevega ministerstva, kateremu bi sicer gotovo trda šla za obstanek.

Razgled po slovanskem svetu.

Strossmayer v Il. Bistrici l. 1862.

Spisal J. Bilc.

(Dalje.)

Vdeležilo se je lepe hrvatske slavnosti tudi nekaj Slovencev, med njimi pisatelj in pesnik Mi-

Radovedno ljudstvo se ozira name, jaz vidim te buleče oči, poglede, uprte vame, vprašujoče, kaj vzdiham glasno, kaj motim sveti molk, a na lica, smrtnobleda lica se mi vdero solze, vroče solze, da me peče kot bi me žgale bodoče, žareče igle . . .

»Alleluja!« mi vzklika duša v prsih »Alleluja!« mi brni v ušesih in nepopisna sreča, sladkost, katere nisem že zdavnej, zdavnej, izza detinskih, nedolžnih let občutil, polni mi dušo in srce . . .

Da vstal je, zmagal grob in smrt! Vstal je i zame, i zame . . .!

»Alleluja, alleluja . . .!« . . .

Tam spredaj, prav pred Njimi, Zmagalcem smrti in pekla, dvignila se je suha, blede ženska in obrnila svojo glavo preko množice proti meni.

Ko se je srečal moj pogled z njenim, vzdrgetal sem na vsem telesu, a nji so vzplamtele oči v nepopisnem svitu, potem pa se je sklonila še nižje k tlom pred Kristusom, bila s svojimi suhim, koščeni rokami na prsa in vzkliknila mrmrajoč: »Alleluja . . . alleluja!«

A zdelo se mi je, kot bi čul i njeno daljno molitev, daljni veseli vzdih: »Vstal si o Kriste, alleluja, vstal si, a vstal je tudi — on!« . . .

Bila je moja mati . . .

roslav Vilhar, in naš znani skladatelj France Gerbić, profesor glasbene šole. Vilharja, slovenskega slavca — pesnika in pevcu — so Hrvatje spoznali; krepki možje so ga vzdignili na rame in ljudstvo ga je z glasnim »živio« in »slava« pozdravljalo. Naš Gerbić je zapel s svojimi pevci nekaj krasnih slovenskih pesmij med ljudstvom in pred šotorom, kjer so se gostili velikaši. Strossmayer se jim je prijazno zahvaljeval ter posebno pohvalil vrlega mladega pevovodjo Franca Gerbića, čigar vrline in zasluge še dandanes dobro poznajo in izredno čislajo naši jugoslovanski bratje. Sploh niso mogli Bistričani, kateri so bili na Grobniškem polju, dovolj dopovedati in prehvaliti, kako lepa narodna slavnost se je tam vršila, in kako prijazno in gostoljubno so sprejeli Slovence bratje Hrvatje.

Med tem ko se je narod hrvatski veselil na Grobniškem polju, so se v Reki zbirali razgrajati in postopači najeti in plačani, pa tudi mnogi iz boljših stanov, vsi nahujskani in vzburjeni, čaka-joči, kedaj se prikažejo kočije, ki bodo hrvatske možake pripeljale v mesto.

Ko se pripelja dolga vrsta vozov, v prvem škof Strossmayer z baronom Zmajićem, začne na tisoče broječa surova druhal sikati, tuliti, razgrajati ter kočije ometavati z vsakovrstno nesnago. Nekaj najbolj predrznih divjakov je skočilo pred prvi voz, prijeljo konje za vajeti ter voz zasukalo v drugo, stransko ulico. Kratko povedano, vpitje in tulenje, razgrajanje in nered je bil nepopisen; ter se ni divjanje še dolgo potem pomirilo, ko so že hrvatski gospodje prišli v svoja stanovanja. Še le vojaki so o polnoči razgnali razgrajalce in v mestu zopet mir naredili.

Ako opazujemo sedanje dogodke v Reki, moramo spoznati, da je Rečane sedaj zadela kazen, da morajo v polni meri okušati grenki sad svoje Hrvatom sovražne politike. Strossmayer se je drugo jutro globoko vžaljen odpeljal iz Reke.

Jelovšekov gostilničar nam je naznanil v župnišče, da se je o 11. uri pripeljal v Bistrico škof Strossmayer s spremstvom, in da bo pri njem obedoval. Po obedu smo hiteli duhovniki, da ne zamudimo prilike, da se poklonimo prevzvišenemu gospodu. Gostilničarja Andraža Hrvata-poštenjaka, rodod iz Fužin, smo našli veselega in srečnega, ne le zato, da je mogel postreči tako odličnemu gostu, temuč tudi, ker je imel pod svojo streho dr. Račkega, dragega sovaščana, soseda in sorodnika, s katerim je preživel v ljubi domači vasi srečna otroška in mladeniška leta, dokler ju niso ločila različna pota življenja. Rački se je prijateljsko razgovarjal s svojim rojakom, s katerim se je tukaj nenadno sestal. Tudi moj znanec, vrli Kurelac, je bil zadovoljen, da sva se zopet videla. Prijateljsko mi je stisnil desnico ter skrbno poprašal: »Sinko, ali si slišal, kaj so ti p— včeraj storili možu, katerega ves omikani svet spoštuje in na dlanu nosi?« in — solza se je vtrnila iz oči blagemu možu. Znano mi je bilo, kako ta slavni hrvatski učenjak neizmerno ljubi Strossmayerja, kako je njegovo srce polno spoštovanja in hvalečnosti do prvega Jugoslavana, svojega do-brotnika in mecena. Ni se mi torej zdelo čudno, da je spominjaje se ostudnih reških dogodkov, tako globoko užaljen in srdit.

Ko je Strossmayer doznal, da se mu duhovni želijo pokloniti, nas je dal brz k sebi poklicati, dasiravno ni bil še popolnoma poobedoval. Prijazno nas je pozdravil ter nam velel sesti krog mize ter se je potem dolgo z nami razgovarjal. Ni bil sicer tako jasnega, veselega lica, kot prvi-krat, ko smo pred par dni z njim govorili, vendar ni v ničem pokazal, da je užaljen, in o dogodbah reških ni zinil besedice. V prijaznem pogovoru nam je priporočal ljubezen do domovine in ne-vtrudno delavnost v dušni in telesni blagor slovenskega naroda. V zgled in vzor nam je postavil našega božjega Odrešenika, kateri je v neizmerni ljubezni objemal vsa ljudstva, vse ljudi, a v prvi vrsti Svoj izvoljeni narod, čigar nesreča ga je globoko ginila, ko je gledal trdovratno mesto Jeru-zalemsko, tako, da je njegovo Božje srce točilo solze sočutja in žalosti.

Med takimi pogovori pripelje v sobo dr. Rački osemdesetletnega starčka Matija Ličana, »starega Slovenca«. Ta mož, bivši posestnik in obrtnik Bistriški, je svoja stara leta preživel veščidel pri svojem zetu, gostilničarju Andreju Venetu, po domače Andražu. V Bistrici so mu ljudje djali le

»Stari Slovenec«, ker je bil od svojih mladih let, ko se še nikdo ni zmenil za »slovenstvo«, iskren domorodec. Bil je mož poštenjak, dober kristijan in sploh omikan in z vsakim prijazen in postrežljiv. Samouk se je navadil dobro čitati in pisati; in s prijateljskim občevanjem z duhovniki in z branjem »Novic« in drugih slovenskih knjig se je navzel domorodnega duha in se seznanil s slo-vestvom slovenskim. Vodnikove pesmi je znal skoro vse na pamet, ravno tako tudi nekaj Prešernovih balad, n. pr. Leonoro in Rozamundo, katero je včasih v čitalnici pel po nekem starem napevu, enako jugoslovanskim pevcem, kateri spremljajo svoje narodne pesmi s tužnim glasom goselj. Širil je narodno idejo po bistrski dolini že takrat, ko se skoraj nihče ni zmenil za slovensko narodnost. Sedaj počiva že mnoga leta na Trnovskem pokopališču, kjer mu stoji na grobu spomenik, na katerem je pisano, da »počiva tu M. L. »stari Slovenec«, ki je doživel 93. leto«. »Novice« so po smrti opisale življenje temu priprostemu, a jako zanimivemu možu. Lahko je bil starček vesel, ko je zvedel, kakega gosta je vsprejela gostilna njegovega zeta, in s kakim veseljem je sledil dr. Račkemu, ki ga je peljal k Strossmayerju. — Stari mož pozdravi škofa z besedami: »Gospod, daj sedaj svojemu hlapcu v miru umreti, ker moje oči so videle škofa Strossmayer-ja!« Strossmayer je vstal izza mize, starčka objel in dvakrat poljubil. Prijemši ga za roko ga je peljal za mizo ter ga zraven sebe posadil. Natočil je kozarec vina in mu ga podal s prijaznimi besedami. Pošteni starček, pa tudi vsi navzoči smo bili ginjeni tolike prijaznosti in ljubeznivosti škofove do pri-prostega moža. Nikdar ni stari Matija pozabil tega; večkrat se je pohvalil domačim in ptujcem, kateri so prihajali v gostilno, kako ga je Strossmayer počastil.

Ko se je Strossmayer razgovarjal z navzočimi, so se nenadno oglasili pred sobano na hodniku vrli trnovski pevci pod Gerbićevim vodstvom in zapeli so nekaj lepih slovenskih pesem na čast Strossmayerju in njegovima spremljevalcema. Strossmayer, prijetno iznenaden, se je srčno pevcem in pevovodji zahvaljeval. Celo profesor Kurelac se je zadovoljno smehljal ter kazal, da je nekoliko pozabil bridko žaljenje, katero so nedavno doživeli na Reki. S toplo besedo je zahvaljeval vse, ki so danes pripomogli, da je njegov do-brotnik in mecen odhajal iz Bistrice zadovoljen in bolj jasnega lica.

Pred gostilno se je bilo zbralo mnogo ljudstva, ki je hotelo videti in pozdraviti škofa Strossmayer-ja. Prijazno jim je on odzdravljajal ter jih blagoslovil in ko so se vsedli slavni gostje v poštno kočijo, so jih pozdravljali in se poslavljali ljudje z glasnimi živio- in slava-klici.

Od dogodka, katerega sem skušal tukaj opi-sati, mine skoraj 36 let. Mnogo se je od takrat premenilo na Hrvatskem, marsikaj tudi pri nas. Oba gospoda, ki sta spremljala Strossmayer-ja, počivata že v arkadi zagrebskega mirodvora med slavnimi možmi iz ilirske dobe. Le Strossmayer-ja je ohranila božja previdnost, da je čakal sivi starček, vendar še čil na duhu in na telesu, šest-desetletnico mašništva v letu, ko svojo biserno mašo obhaja veliki papež Leon XIII. Bog živi in ohrani še dolgo blagega škofa Strossmayer-ja v srečo in blagor bratom Hrvatom, v radost vsem Jugoslovonom!

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. aprila: Velika noč. Vstajenje Gosp.; evang.: Jezus vstane od smrti. Marka 16. — Ponedeljek, 11. aprila: Velikonočni; Leon I. V. p. — Torek, 12. aprila: Zenon šk. — Sreda, 13. aprila: Hermenegild sp. — Četrtek, 14. aprila: Justin m. — Petek, 15. apr.: Helena ces. — Sobota, 16. aprila: Julijana d. m. — Solnce izide 15. aprila ob 5. uri 17 m., zaide pa ob 6. uri 43 m. — Lunin spremen: Zadnji krajec 13. aprila ob 3. uri 26 minut po-poludne. — Musica sacra: Velikonočno nedeljo v stolnici pontifikalna maša ob de-seti uri: instrumentalna maša, zložil Ig. Mitterer, graduale in sekvenca zl. A. Foerster, ofertorij zl. Jak. Gallus. — V mestni cerkvi sv. Jakoba slovesna maša ob 9. uri: instrumentalna maša zl. M. Brozig; graduale Jos. Zanglov, ofertorij Foersterjev — Velikonočni ponedeljek v stolnici pontifikalna maša ob deseti uri: instrumentalna

maša zl. V. Horák, graduale in sekvenca zl. A. Foerster, ofertorij zl. Ed. Stehle. — V mestni cerkvi sv. Jakoba slovesna maša ob 9. uri: maša, zložil K. Kempter, graduale Zanglov, ofertorij zložil G. E. Stehle.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. aprila.

(Vesele praznike!) Vsem svojim naročnikom, sotrudnikom, prijateljem in sploh vsem Slovencem želimo vesele velikonočne praznike, ki nas prav posebno spodbujajo za krepko vstrajno delo na polji katoliškega časopisa. Prosimo vse one, ki so prešinjani prepričanja o važnosti v pozitivnem krščanskem duhu delujočega časopisa, da nas tudi nadalje krepko podpirajo s sodelovanjem pri listu, z naročevanjem in razširjanjem »Slovenca«. Te vrste časopisje je dandanes najvažnejši, skoro jedini oznanovalec krščanskih načel v javnem življenju. — Hvala Bogu in dobri volji voditeljev naroda, da je zadnji čas prenehala po slovenskem časopisu ona strupena, bratomorna, vse dobro kvareča pisava, ki je toliko škode povzročila naši domači javnosti. Upamo, da tako ostane tudi v prihodnje. Tem potom jedino je mogoče priti tudi našemu narodu do duševnega vstajenja, do boljše bodočnosti.

(Papežev blagoslov.) Vsled prav posebne pravice, katero so dobili prevzvišeni gosp. knezonadškof in metropolit goriški, dr. Jakob Missia od sv. Očeta, podelili bodo jutri po veliki maši (okoli 11. ure) v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja še enkrat papežev blagoslov, s katerim je združen popolni odpustek za vse tiste, ki so vredno opravili sv. spoved in sv. obhajilo, so navzoči, ko se blagoslov deli, ter molijo po namenu svetega Očeta.

(Novomašniki iz tretjega leta) so v ljubljanski škofiji določeni dosedaj tile gospodje: Abram Anton, Brajec Jožef, Bukovic Henrik, Klein dienst Jakob, Koritnik Anton, Potokar Jožef, Ratajc Anton in Žust Jakob.

(Imenovanje.) Pravosodni minister je premetil sodnega pristava Štefana Krauta z Brda v Logatec in imenoval avskultanta Antona Bulovca in Fr. Jeralo sodnima pristavoma, in sicer prvega za Brdo in drugega za Cerknico.

(Občinski svet ljubljanski) ima prihodnjo sredo, dné 13. aprila, ob petih popoldne redno sejo v telovadnici mestne deške šole v Komenskega ulicah. Na dnevnem redu je več poročil personalno-pravnega, finančnega, stavbnega, policijskega, šolskega, olupševalnega in regulacijskega odseka ter klavničnega ravnateljstva, direktorija mestnega vodovoda in užitninskega zakupa.

(Uredništvo »Slov. Pravnika«) je na prošnjo odbora društva »Pravnika« sedaj prevzel dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, ki je list urejeval že v letu 1889—1892. Zaostale letošnje številke izidejo skupno s številko za ta mesec, kar naj izvolijo p. n. naročniki vzeti na znanje.

(Tržaški škof piše svojim vernim) Ko sem pri svojem nastopu objavil v pastirskem listu, da hočem skrbeti za duše, izročene mi v duševno varstvo, in ker sem po volji sv. Očeta Leona XIII. želel ravno z misijoni najlepše koristiti svojim ovčicam, sem hotel vpeljati v Trstu in sicer v postnem času misijonske propovedi v treh jezikih. — Te propovedi naj bi se vršile tako: v mestu v italijanskem in nemškem jeziku in pri sv. Jakobu v slovenskem jeziku. Ker sem pa izvedel, da žele tudi pri sv. Jakobu italijanske propovedi, odredil sem tako, da bi bile iste po Veliki noči. Zavoljo tega pa, da so se določili misijoni pri sv. Jakobu, vzdignili so se krivoverci in sovražniki sv. Cerkve in povzročili veliko nevoljo; napadajo mene, škofa, po listih in v mestni zbornici. Kaj pa je slabega povzročil škof? Nič! On je storil samo svojo dolžnost in ni upeljal nikake novotarije. Kriči se, da hočem posloveniti Italijane. V tem obziru pa je moja vest čista in mirna in naj kriče sovražniki kakor hočejo. O mojem nastopu sem puščal vse, kakor je bilo, ako pa se je kaj spremenilo, se je le v prid Italijanom. Ako je danes v Rojanu italijanski kooperator, je to moje delo, kar me je pa stalo mnogo nepravil; istotako sem pripravljen poslati po jednega v Barkovlje in jednega v Skedenj, ako bode treba. Da se pa lažje izpozna razmerje med laškimi in slovenskimi propovedmi iz

let 1857—1897, se razvidi iz sledečega: Navadnih propovedij v nedeljah in praznikih l. 1857 in 1897 je bilo v Trstu:

	Leta 1857	1897
italijanskih	7	14
slovenskih	6	6
nemških	2	1
izvenrednih propovedij v ravno istih letih:		
	1857	1897
italijanskih	70	350
slovenskih	8	8
nemških	18	18

razun teh še 120 malih molitev v italijanskem jeziku. Iz tega se razvidi, v koliko se je spremenilo v 40 letih v laških in koliko v slovenskih propovedih. Škofa se dolži, da je on vzrok, da se mu je odtegnilo za Veliki teden in za Veliko noč »la brava cappella civica« v katedrali. Vpraša se, ali je škof prepovedal, da ne sme »cappella« igrati? Kdo bolj želi, kakor škof sam, da se slavi cerkveni obred v stolni cerkvi pri sv. Justu na veličasten način? V prvem trenutku, ko sem o tem izvedel, sem prosil župana, da naj se pōtegne za to, da se ta prepoved zopet odpravi, župan pa je odgovoril, da bi se naj slovenske propovedi prenesle od sv. Jakoba v Škedenj. Vpraša se, ali je mogoče, da bi škof preklical dane cerkvene odredbe? Posebno pa, ker ima sv. Jakob faranov tako laških, kakor slovenskih. Dobro vém, da ves prepir in boj ni naperjen toliko proti propovedim, kakor proti moji osebi, proti Kristusu in njegovemu maziljencu, škofu. Hočejo ga z blatom umazati, privezati ga k stebru in bičati s svojim jezikom. Očrnilo so me, da sem na prižnici lagal (!) in trdili so, da so zvedeli iz zanesljivega vira, da je bilo glasovanje v konzistoriju radi slovenskih propovedij razcepljeno. Resnica je, da so bili vsi glasovi za slov. propovedi. Iz tega bi se lahko sklepalo, da je došlo napačno poročilo iz zanesljivega vira v svet. To ni res. Napada naj se mene, kolikor hoče, ali moje kanonike naj se pusti v miru, ker nočem, da bi svet mislil, da je med njimi tacihi, ki niso vredni svoje časti in svetega poklica. Danes je dan miru, zato podajem svoj blagoslov vernikom ne samo tržaškega mesta, ampak vse svoje verne škofije.

Dostavek uredništva: To pismo je bilo razdeljeno v cerkvi sv. Justa v Trstu včeraj zvečer in sicer v ital. jeziku. Ker smo prejeli šele v zadnjem času telefonično poročilo o tem velevažnem pismu od krivovercev proganjanega mučenika stolice tržaške, hitimo je objaviti svojim čitateljem že takoj danes.

(Kranjska hranilnica) je poleg darov, katere smo že naveli, darovala v dobrodelne namene 6530 gld., in sicer tukajšnjemu zavodu za reveže 2500, bolniškemu podpornemu društvu 200, Elizabetišču 580, rekonvalescentom 200, revni hiši za perilo 100, ljubljanskemu delavskemu bolniškemu društvu 100, hiralnici v Josephinumu 200, Vincencijevi družbi za deško sirotišče in šolo 700, dekliški sirotišnici 200, Vincencijevi konferenci pri Sv. Jakobu in Sv. Nikolaju po 150, zdravniškemu društvu za vdove in sirote 300, gospejnemu društvu krščanske ljubezni 750, trgovskemu bolniškemu društvu 300, delavskemu bolniškemu društvu v Trziču 100 gld. — Za učne namene 19.665 gld., in sicer strokovni obrtni šoli v Ljubljani 1050, obrtnim nadaljevalnim šolam v Kočevju, Kranju, Kamniku, Trziču, Radovljici, Škofji Loki, Krškem, Postojini, Novem Mestu, Št. Vidu nad Ljubljano, Ribnici po 50, v Metliki 70, nemškemu »schulvereinu« v Ljubljani 5000, filharmoničnemu društvu 1600, »Glasbeni Matici« 200, nemškemu otroškemu vrtcu v Ljubljani 500, v Kočevju, Trziču in Zagorju po 100, otroškemu zavetišču v Ljubljani 200, zasebni šoli gld. Ane Zore v Novem Mestu 50, za tretjo učno moč na meščanski šoli v Krškem (tretji obrok) 400, šolskim sestram v Šmihelu 100, za šolnino peterim učencem na tukajšnji trgovski šoli 650, za nemško višjo dekliško šolo v zavodu Huth 4000 gld., za revne učence na višji gimnaziji v Ljubljani 200, na nižji 150, v Kočevju 100, v Kranju 200, v Novem Mestu 100, na tukajšnji realki 200, na pripravnici 200, odboru podpornega društva za revne učence na pripravnici 100, I. in II. mestni šoli po 200, pri Uršulinkah v Ljubljani 250, v Škofji Loki 100, nemški deški šoli 350, slovenski dekliški šoli 100, nemški dekliški šoli 250, deški šoli v Novem Mestu 100, dekliškima šolama v

Novem Mestu in Kočevju, meščanski šoli v Krškem in ljudski šoli na barju po 50, Lichtenthurnovemu zavodu 150, obrtni nadaljevalni šoli na I. mestni, na II. mestni deški šoli v Ljubljani in podkovski šoli po 50, »schulpfennigu« in »Narodni šoli« po 200, graški dijaški mizi 100, asilu na Dunaju in nemškemu ustanovnemu zakladu v Gradcu po 50, obrtni šoli v Ljubljani za revne učence na Dunaju 45, društvu za revne nemške vseučilišnike 200, dijaškim kuhinjam v Kranju, Novem Mestu in Kočevju po 50 gld. — Gasilnemu društvu v Ljubljani 500, za avstrijsko zvezo gasilnih društev 1000, katoliškemu rokod. društvu v Ljubljani 300, v Novem Mestu, na Vrhniki in v Št. Vidu nad Ljubljano po 50, gospejnemu društvu v Ljubljani v podporo vojakom in »Rudečemu križu« po 300, podružnici belega križa 100, ljudski kuhinji 100, učiteljskemu društvu 200, avstrijskemu planinskemu društvu 900, za predgovinske izkopine 300, ribiškemu društvu 100, gozdarskemu društvu 50, delavskemu izobraževalnemu društvu 50, društvu pomočnih uradnikov 100, muzejskemu društvu 150, tiskarskemu društvu 50, hranilnemu društvu v Ljubljani 100, lovskemu društvu 100, usmiljenim bratom v Kandiji 1000 in za razširjenje bolnice 15.000, društvu za odpuščene kaznjence v Ljubljani in Mariboru po 100, sirotišču v Kočevju 100, nemškemu gledališkemu društvu 1500, zvezi v varstvo ptičev 50, ljudski šoli v Šiški 100, v Lašičah za šolski vodnjak 80, v Št. Lenartu 80, prof. Müllnerju za »Argo« 100, starostni hranilnici 3700, skupaj torej 85.500 gld. 58 kr.

(Oprostni koncert.) Odbor »Dramatičnega društva« je sklenil, da se primadona slovenskega gledališča, gospodična Ševčikova, več ne angažira za prihodnjo sezono. Ker gospodični Ševčikovi ni bila dana prilika, da bi se bila poslovila od slovenskega občinstva, priredi dné 14. t. m. v gorenji dvorani »Narodnega doma« oprostni koncert, pri katerem bodeta sodelovala gospoda K. Hoffmeister (klavir) in K. Junek (cello). Vzpored obsega te-le točke: 1. L. v. Beethoven: Koncertna arija »Ah, perfido«. — 2. a) A. Dvořák: »Gozdni mir«; b) D. Popper: Vito, za cello. — 3. a) W. A. Mozart: Paminina arija iz »Čarobne piščali«; b) K. Hoffmeister: »Narcisov cvet«; c) K. Hoffmeister: »Imam te rad«. — 4. Ed. Grieg: Dva stavka iz sonate za cello in klavir, op. 36. — 5. a) A. Foerster: »Pri oknu«; b) P. J. Čajkovskij: »Mignon«. — 6. a) A. Dvořák: »Kéž dneih můj sám«; b) B. Smetana: Pesem Barbkina iz opere »Poljub«.

(Z Vipavskega.) Znano je, kakšen gospodarski preobrat se je pri nas zvršil, odkar nam je trtna uš uničila vinograde. Minule dobre čase opevalo se je vipavsko dolino kot »lepoto sveta«, dočim se sedaj potniku, prišedšemu čez »rebernice«, odprejo na Vipavsko same gole puščave, kjer so bile prej vinske gorice. Toda obupati vendar še ne smemo. Naša rešiteljica iz gospodarske bede je ameriška trta. Skušnje so že izvrstno to potrdile, da se namreč ameriška trta uspešno ustavlja trtni uši. Samo treba je vinčarje s poukom, izgledom in materijelno podpirati. In začelo se je v tem oziru že obračati na dobro, kajti država in dežela storita svojo dolžnost. Velikega pomena so teoretična in praktična predavanja o vinarstvu in trtoreji, kakoršna so se ravno te dni vršila po vseh večjih občinah, samo to bi ne smelo biti, da se namreč pri takih strogo gospodarskih predavanjih omenjajo stvari, koje vzbujajo politične strasti navzočega občinstva, posebno še z neresničnimi argumenti. — Pospešujejo napredek v trtoreji tudi kmetijske podružnice, koje so se zasnovele po večjih občinah, samo da ne vmešavajo politike v društveno življenje; vinarstva zadruga ima v tem oziru tudi zasluge, ker skrbi, da se vsako leto v njeni trtnici vzgojuje večja množina ameriških požlahtnjenih trt. Posojilnice so pa tudi velika dobrota za kmeta, one ga rešijo oderuha, kjer je moral prej 7, 8 in še več odstotkov obresti plačevati; ako je pošten, dobi z majhnimi stroški posojilo, da si zasadi svoj uničeni vinograd, za nakup živine in druge nujne gospodarske potrebe. Učijo ga pa tudi štedljivosti, ker si lahko vsak goldinar obrestonosno naloži. V tem smislu deluje »hranilnica in posojilnica v Vipavi« že drugo leto z jako dobrim vspehom ter se bistveno loči od druge, ki gleda bolj na bogato dividendo za delničarje.

(Srednjega novega slovenskega katekizma) druga izdaja je gotova in se začne po praznikih razpošiljati.

(Iz Belokrajine.) Imeli smo v Suhoru od 29. marta do 1. aprila ponavljanje sv. misijona. Vdeležilo se ga je silno veliko ljudstva, ne samo iz domače, temveč tudi iz sosednjih župnij. Spovedovali so pomagali sosednji o. gospodje in izbrane govorniki so imeli vlč. g. Fr. Schweiger, župnik in deželni poslanec na Radovici, o. o. Benigen iz Novega mesta in o. g. Metliški kapelan Jožef Novak. Iskrena hvala vsem vrlim gospodom! Hvala gre isto tako tudi pevskega zboru, osobito voditelju g. učitelju Fr. Kenda, ki je ves čas sv. misijona z lepimi in primernimi pesmimi poveljeval čast Božjo. Bog plačaj vsem stoterno in daj obilo sadu! — Zimo smo imeli jako lepo. Zato so ljudje ves čas prekopavali svoje uničene vinograde. Sedaj že vse zeleni in cvete. Po vinogradih vse mrgoli, staro in mlado. Eni sade nove nasade, drugi že trte obrezujejo itd. Bog daj Belokranjcem zopet boljših časov!

(Slovenski vojaki) 87. pešpolka se v kratkem vrnejo s Krete. Neko dunajsko poročilo trdi, da se dne 15. t. m. ukrcajo v Sudi na parnik avstrijskega Lloydja. Iz Kaneje se poroča »Köl. Ztg.«, da so naši vrli vojaki naredili na Turke in Grke najboljši vtis.

(Znamenje časa.) Nedavno so nemški igralci v goriškem gledališču zapeli znano domoljubno pesem »O du, mein Oesterreich«, kar je irredentovce toliko razburilo, da so sikali. Njih ušesom ugaja le Garibaldijeva koračnica.

(Tatvina.) Dne 5. t. m. zjutraj je bilo na Pragerskem ukradenih deset peštanskih vrečic z 10.000 forinti. Novci so bili namenjeni v Trst.

(Avtomatičen naslovnik.) Kakor se nam poroča, bodo se v Ljubljani in najbrže tudi po drugih mestih Kranjske avtomatični naslovniki nastavili. Aparat ima podobo stenske omare, kateri v svoji sredini naslovno knjigo, ki je vezana v ploščevini in je primerno pritrjena, hrani. Okolu aparata se nahaja dvanajst shrambic za papir in pa daljna samostorna shramba za svinčnike. Sprednje lice ima napis v slovensko-nemškem jeziku gledé rokovanja aparata in pa gledé naslovnika, kateri se v aparatu nahaja. — Po vlogi 3 dva vinarjev se spodnja zapornila aparata navzdol potegne in ob enem se vrata aparata samostorno odpro. Sedaj se ima knjigo pred saboj, katero se v vodoravni legi priročno in poljubno dolgo rabi. S knjigo dobi se tudi majhen spičat svinčnik in sicer kot lastnino bralca, med tem ko je papir v podobi trgovskih in obrtnih reklamnih listov na razpolago. Po dokončani rabi se knjiga spusti in aparat se samostorno zapre. — Na Dunaju in v Berlinu so avtomatični naslovniki v rabi, kateri posebno potujočemu ljudstvu dobro služijo. Ni dvoma, da bode ta novost dobro došla tudi v vseh krogih ljubljanskega prebivalstva. Da ima naslovnik za vsacega trgovca, tovarnarja, obrtnika, podjetnika, posestnika itd. posebno vrednost, tega ni potreba omenjati in še toliko bolj, ako je na splošno razpolago. Lahko se reče, da je naslovnik na cesti danes še nepoznana potreba. — Ker ta aparat v istini po naslovniku kakor tudi po reklamnih kartah mestne naslove kaže, ga podjetje imenuje »Splošno mestno naslovno kazalo«.

(Turške razmere.) Iz Carigrada se poroča, da so Turki v zadnji vojski z Grki izgubili komaj tisoč mož. Toda po miru je v Tesaliji vsled slabe hrane in obleke umrlo že do 16.000 in zbolelo nad 20.000 mož. Te številke osvetljujejo turško gospodarstvo.

(Prvi sibirski vlak.) Minister za komunikacijo knez U. J. Hilkov pregledal je pretekli mesec prvi sibirski brzovlak, ki veže Petrograd s Tomskom. Ta vlak je šel prvič iz Petrograda v Tomsk dne 1. aprila in bode vozil od sedaj po dvakrat na mesec. Do Tomska je treba šest dni. Ta vlak je najugodnejši in najpopolnejši na celem svetu. Amerikanski vlaki so v hitrosti prvi, ali kar se tiče popolnosti in ugodnosti, nobeden ne nadkriljuje sibirskega. Vagoni so tako narejeni, da se na potu nič ne tresejo in ne zibljejo. Med seboj so tako spojeni, da se lahko hodi iz jednega v drugega. Ves vlak je razsvitljen z električno lučjo in greje ga par. Vsak popotnik more v svojem vagonu s pomočjo priprave, kedar hoče in kakor hoče, temperirati zrak in ventilirati tako,

da se ne čuti nobena nagla prememba zraka. Vlak ima svoj bufet, salon in biblioteko. V tej biblioteki so vsa dela, ki govoré o Sibiriji, in najbolj natančne zemljepisne karte. V salonu je krasen glasovir. Razun tega popotniki lahko kartajo, šahirajo, pušijo itd. V tem salonu je izvrstno vrenjena ventilacija: po zimi vedno toplo in vedno svež zrak, po leti vedno prijeten hlad. Vsak oddelek vagona je prirejen za štiri osebe, tako da vsakdo lahko ugodno spi. Razun električne svetilke ima vsak oddelek še drugo majhno električno svetilko, ki se lahko prenaša. Vsako mesto je označeno s številko, ima svojo mizico, ki se lahko spremeni v stopnjice, po katerih zlezeš v postelj. Na razpolaganje so vse mogoče toaletne potrebe, celo telovadba ti je omogočena. Iz vsakega oddelka je napeljan tudi električni zvonec, s katerim kličeš služabnike, da ti strežejo ali donšajo, če kaj želiš iz bufeta. Če si lačen in želiš tople jedi, lahko brezplačno telegrafiraš na kakšno postajo, kjer vlak stoji dalj časa. Poleg vsega tega ima ta vlak tudi kopelj s tušem, lekarno, zdravnika. Tako je tudi Rusija poskrbela za svoje popotnike, ki šest dni popotujejo do svojega cilja, da jim težavno pot kolikor mogoče olajša in poslaša.

(Kaj radeči bratci delavcem ne povedó?) 1. Da je socijalna demokracija izrodek framašonstva in sovražnica vsake vere. — 2. Da je socijalna demokracija orodje v rokah Nemcev, vničit slovanske narode (Marks-Kautsky). — 3. Da materialistično naziranje in načelo skupne lasti pelje v najkrutejše suženjstvo. — 4. Da hoče socijalna demokracija pod krinko enakosti žensko ponižati pod živalski nivo, s tem da jo smatra skupni lastnini. — 5. Da hoče socijalna demokracija s prosto ljubeznijo vničiti družinsko življenje. — 6. Da hoče socijalna demokracija odpraviti vso moralo, s tem da proglasi vse kot moralčno. — 7. Da je osemurno delo le agitacijsko sredstvo socijalne demokracije, sicer pa neumnost (Bebel). — 8. Da so voditelji socijalne demokracije v veliki večini bogati kapitalisti brezverske struje in židovskega pokolenjenja. — 9. Da vlada v socijalni demokraciji absolutizem voditeljev. — 10. Da pobirajo voditelji socijalne demokracije od pri shodih in veselicah popite pive takozvano pivščino (Bierkreuzer) za »Mastfond«.

(Velika nevarnost) proti prebivalcem neke vasi pri Libohovici ob reki Heb na severnem Češkem. Kakor se nam brzojavno sporoča, se je včeraj utrgal velik kos zemlje. Trideset hiš je deloma že porušenih, deloma zelo poškodovanih. V veliki nevarnosti sta tudi župnišče in šolsko poslopje. Namestnik je odposlal vojaško pomoč na lice mesta.

(Zverinjak v Monte Karlu.) Iz Nizze poročajo listi: Samomorilci zaradi iger v Monte Karlu so tako navadni, da listi le redko poročajo o njih. Zadnjič pa je neki samomorilec v hotelu Windsor vzbudil veliko pozornost po mestu. Anglež Mr. Stuart se je s svojim bratom in strežajko mudil v Nizzi. Med jedjo ga je prijel krč v želodcu, najbrže da je zavžil kak strup. Brat je hitel po zdravnika, tako da je Stuart ostal sam s strežajko. Stuart skoči naenkrat k oknu ter skuša skozi okno vreči se na cesto. Strežajka ga zagrabi ter vpije na pomoč. Kmalu se ji močnejši Stuart izvtrže iz rok. V hipu, ko se Stuart vspne čez okno, prileti v sobo gostilničar ter zgrabi samomorilca za roko. Stuart pa se vkljub temu spusti čez okno tretjega nadstropja, a ga visečega še vedno drži krepka roka gostilničarjeva. Zaradi tega se je mej obema pričel grozen boj. Stuart je imel v roki vilice, s katerimi je z vso silo zbadal gostilničarja, kričeč, da naj ga izpusti. Iz sobe so poskušali tudi drugi prijeti ga za roko, a preden se jim to posreči, omaga gostilničar, spusti Stuarda, ki treščil z vso silo na tla ter si razbije črepinjo. Bil je takoj mrtev.

(Iz zaloge ne e beračice.) V Curihu na Švicarskem je preiskalo sodišče stanovanje neke beračice, ki je bila zatožena nepoštenega beračenja. Neverojetno je, kolike množine raznih viktualij, obleke in drugega blaga se je tukaj našlo. Sodna komisija je našla v sobi, ki je bila skoro vsa natlačena s temi predmeti, tako da je bil samo pristop do postelje prost, nič manj kot 348 velikih in 1109 majhnih kosov kruha, 294 kosov potvice, 140 klobas, 177 koscev mesa, dalje velike množine sadja, riža, kave itd. Od obleke se je našlo 219 jopičev, 300 predpasnikov, 170 vratnih rut, 45

parov čevljev, 536 parov nogavic itd. Poleg vsega tega se je našlo še 150 frankov denarja. Pred sodiščem je beračica izjavila, da je le hranila za stare dni.

* * *

(Sejmi po slovenskem od 11. do 16. aprila.) Na Kranjskem: 12. apr. v Ložu, Senožečah, Kranjski Gori, Črnomlju, Češnjicah, Dobrničah, Vipavi, Lescah in na Vrhniki; 13. v Št. Vidu pri Zatičini in v Žireh; 15. na Skaručini, v Borovnici in Osilnici; 16. v Trebelnem in v Zagradcu. — Na slovenskem Štajerskem: 12. aprila v Ljutomeru; 14. pri Novi Cerkvi; 16. v Dobju. — Na Primorskem: 12. v Palmi in Sežani; 15. v Slivji; 16. v Novem Gradu.

Društva.

(Deželno pomočno društvo rudečega križa) vabi k rednemu občenemu zboru, kateri bo dne 14. aprila 1898 ob 6 uri zvečer v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, Turjaški trg št. 4. Dnevni red: 1. Naznanila prvosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za l. 1897. 3. Volitev 15 društvenih odbornikov (§§ 14 in 20 pravil). 4. Volitev 3 preglednikov računov in 2 namestnikov (§ 20 pravil).

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mesecu marcu 1898 je 106 strank uložilo 30109 gl. 90½ kr., 73 strank uzdignilo 6892 gl. 56 kr., 18 strankam se je izplačalo posojil 8645 gl., stanje ulog 421.236 gl. 99½ kr., denarni promet 84.665 gl. 87½ kr.

(Hranilnica in posojilnica v Vipavi) razpošilja svoj računski sklep za drugo upravno leto 1897. Iz poročila naj navedemo sledeče podatke. Pristopilo je tekom računskega leta 326 zadrušnikov, izstopil 1 zadrušnik; s sklepom računskega leta šteje torej posojilnica 443 članov. Promet se je v tem računskem letu povišal na svoto 210.326 gl. 86 kr., in sicer je bilo 105.291 gl. 1 kr. sprejemkov in 105.035 gl. 85 kr. izdatkov. Hranilnih vlog se je vložilo 202 v vrednosti 66.000 gl. 19 kr., vzdignilo pa 19.368 gl. 17 kr.; stanje hranilnih vlog sklepom računskega leta je z vštetim prebitkom prejšnjega leta in s kapitalizovanimi obrestmi 74.697 gl. 8 kr. Vloge obrestuje hranilnica po 4½ odst., in sprejema od vsakega, če tudi ni ud posojilnice. Posojil se je dalo 342, in sicer v znesku 84.158 gl. 86 kr., vrnilo se je 5894 gl. 90 kr., vseh posojil vkup je konec leta 1897 103.196 gl. 70 kr. Čistega dobička je 630 gl. 47 kr., ki se dene v rezervni zaklad, kateri znaša 681 gl. 35 kr., a ne, kakor se je preje po pomoti poročalo, 781 gl. Urađuje se vsako sredo od 9 do 12 ure dopoldne in od 2 do 4 ure popoldne. V poročilu se je tudi vrinila pomota da znašajo vzdignene obresti hranilnih vlog 112 gl. 40 kr., a mora biti 112 gl. 49 kr.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod Fr. Eržen, župnik iz Zaliloga, 2 gl. — Šolarji v Dražgošah, 1 krono. — Gospod Anton Jamnik, župnik v Sorici, 4 gl.

Za Katoliški dom: Gosp. Anton Jamnik, župnik v Sorici, 3 gl. — Prof. dr. Josip Lesar, vodja v Alojzijevišču, 40 gl. — Viktor Steska, kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, 20 gl. — Jožef Šterbenec, vpok. duhoven 12 gl. — Franc Eržen, župnik na Zalemlogu, 2 gl. — Tomaž Kajdiž, dekan v Moravčah, 2 gl. — Anton Zorman, župnik v p. 2 gl. — Jakob Mrak, župnik v Naklem, 10 gl. — Jožef Žagar, kaplan 5 gl. — A. St. S. 10 gl. — Josip Orel, trgovec in hišni posestnik v Kamniku, 5 gl. — Ivan Stele, svečar in hišni posestnik v Kamniku, 5 gl. — Anton Zupančič, bogoslovni profesor v Ljubljani, 100 gl.

Za »Pripravniki dom«: (XI. izkaz). Darovali so preč. gg.: Dr. Debevec Josip, prefekt v Alojznici, 4 K. — Belič Marija, šivilja 2 K. — Schmid Jul., učitelj telovadbe 2 K. — Andrejak Fr., župnik 2 K. — Plantarič Josip, kaplan 2 K. — Avsec Fr., kaplan 2 K. — dr. Ušeničnik Fr., spirital 10 K. — Neimenovan duhovnik v Ljubljani 60 K. — Marešič Fr., župnik 10 K. — Čadež Anton, župni upravitelj 4 K. — Jemec Ant., župnik 2 K. — Koller Gustav, župnik 2 K. — Neimenovana dobrotnica 10 K. — Lavrič Jos., župnik 10 K. — Žgur Anton, župnik 2 K. — Kastelic Matija, kaplan 2 K. — Drnovšek Jurij, eks-pozit 4 K. — Plevanič Jan., župnik 10 K. — Arko Mihael, dekan 10 K. — Bernik Valentin, župnik 4 K. — Jamnik Anton, župnik 6 K.

Katoliškemu društvu za mladeniče v Ljubljani so darovali p. n. gospodje: M.

Malenšek, mestni župnik, 3 gld.; dr. A. Ušeničnik 3 gld.; A. Jenko, posestnik, 2 gld.; Fr. Kreč, krojaški mojster, 50 kr.; A. Kržič, c. kr. profesor, 2 gld. 50 kr.; Fr. Birk, stolni vikar, 14 gld. 50 kr.; J. Meršolj, kapelan na Dobrovi, 1 gld.; J. Rozman, častni kanonik, 5 gld.; dr. J. Kulavic, prelat, 10 gld.; M. Mrak, župnik, 2 gld. 50 kr.; V. Eržen, špirtuval, 4 gld. 50 kr.; A. Vodnik, kamnoseški mojster, 10 gld.; J. Vrhovnik, mestni župnik, 3 gld.; J. Gnjезда, c. kr. profesor, 5 gld. 50 kr.; A. Gnjезда 1 gld.; K. Gnjезда 1 gld.; A. Gnjезда 1 gld.; A. Kalan, kanonik, 10 gld.; Fr. Mally, tovarnar, 50 kr.; K. Pollak, veletržec, 5 gld.; Fr. Mekinec 1 gld.; E. A. 5 gld. in neimenovan dobrotnik 2 gld. — Mili Bog stoterno povrni vsem prijateljem katoliškega mladeniškega društva!

Telefonična in brzojavna poročila.

Gradeo, 9. aprila. Tukaj je zborovalo štajersko učiteljsko društvo ter po živahni razpravi sklenilo, da se društvo razdeli v nemški in slovenski oddelek.

Levov, 9. aprila. Po Galiciji se napravljajo shodi, na katerih se zahteva, naj poljski delegati pri zasedanju delegacij delujejo na to, da se natančno preiščejo vzroki, odkod toliko samomorov mej vojaki.

Belgrad, 9. aprila. Vodstvo liberalne stranke je sklenilo pod predsedstvom bivšega regenta Ristića, da se bližnjih volitev za skupščino vdeleži popolno samostojno.

Pariz, 9. aprila. Vojno sodišče je sklenilo vsled sklepa apelacijskega sod. dvora, ki je razveljavil obsodbo Zole iz formalnih ozirov, Zolo zopet postaviti pred sodišče, tožilo ga pa bo vojno sodišče kot civilna stranka. Ta sklep se je izvršil soglasno. Nadalje je vojno sodišče izrazilo željo, naj vojni minister dožene, da se Zola izbriše iz vrste častne legije. V torek se obtožnica dostavi Zoli.

Carigrad, 9. aprila. Albanci so prekorali turško mejo. Bil se je ljut boj. Dva srbska orožnika sta ubita.

Tomsk, 9. aprila. Posebni brzovlak, ki je odšel iz Moskve 1. aprila po novi sibirsko-železniški progi, je došel sem predvčeršnjim zvečer ob 5. uri.

Madrid, 9. aprila. Kraljica-vladarica se je prva podpisala na polo za nabiranje doneskov za pomnoženje mornarice.

London, 9. aprila. V vladnih krogih še vedno goje upanje, da se papežu posreči, pripraviti Španijo do tega, da sklene premirje z vstaši na Kubi. Kraljica je za predloge papežev, ministerstvo pa izjavlja, da je ono odgovorno za vladne sklepe, ter je mnenja, da Španija ne more skleniti premirja z vstaši na Kubi, ako za to vstaši ne prosijo. V diplomatskih krogih trdijo, da je vojska neizogibna, ako Španija do ponedeljka v smislu papeževih predlogov s Kubanci ne pravi premirja.

London, 9. aprila. „Reuters Office“ poroča iz Washingtona: Ameriški generalni konzul Lee odpotuje danes iz Havane.

London, 9. aprila. „Reuters Office“ poroča iz Kaire: Angleško-egiptske vojne čete pod vodstvom Kičaner-paše so napadle včeraj zjutraj dervise in se polastile njih utrd. — Zguba na strani dervisev je precej znatna.

Važno naznanilo. V vsaki hiši naj bi imeli najboljšo domače zdravilo dr. Rose-jev balzam za želodec in praško domače mazilo. Oboje je dobiti tudi v tukajšnjih lekarnah.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra mm	Temperatura °C	vetro	Padavina
8	9. zvečer	740.6	11.8	sr. jzah.	jasno
9	7. zjutraj	741.5	4.9	sl. vzh.	jasno
9	2. popol.	739.0	19.7	sr. jzah.	"
Srednja včerajšnja temperatura 11.6 za 32° nad m. morja.					

Izvirnik: **Giesshühl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoni in franko

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
najboljše mizne in osve-
žujoče pijače, 1 14
preiskušane pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Lepo posestvo je na prodaj

v prijaznem kraju na Kranjskem, blizu župne cerkve, sestojee iz še novega zidanega poslopja, dobro ro-
dečega zemljišča, njiv, travnikov in gozda. V hiši je že nad štirideset let trgovina z mešanim blagom, žganjetočem in tobačno trafiko. Proda se iz proste roke radi rodbinskih razmer za nizko ceno, ali pa za več let v najem dá. 269 3-1

Natančneje pojasnilo daje upravnistvo »Slovenca«.

Izpraznjena je služba cerkvenika in organista

v Nevljah pri Kamniku. Nastopi se lahko o sv. Juriju.

Župni urad v Nevljah.

252 3-3 302 1-1 Fr. Gornik, župnik.

Dobro vpeljana veletrgovina z vinom in žganjem

se zaradi neutemeljeno prestopnega postopanja deželnih dar-
carjev takoj in ugodno prodá. 268 2 2
Več o tem pri J. Miklavcu v Ljubljani, Rožne ulice 41.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam najboljše vrste

žime za žimnice (modroce)

po najnižji ceni.

Jakob Bajželj

izdelovatelj sit in žime za žimnice

226 4-3

v Stražišču pri Kranju.

100 do 300 gld.

na mesec lahko posteno-
zasluzi sleherni ter povsod
brez zgube, ako hoče pro-
dajati postavno dopuščene
rečke in državna pisma.
Ponudbe na Ludovika
Oesterreicher. Budapest VIII.
Deutschegasse 8 459 10-8
96 10-9

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočá
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Otvoritev gostilne.

Zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje naznanjava svojim
čl. gost-m in slavnemu občinstvu sploh, da sva se s svojo
gostilno preselila

na Turjaški trg št. 1
v novo hišo „Katoliške družbe“.

Točiva izvrstna ter pristna **dolenjska, štajarska in**
istrijska vina, pa znano **Kozlerjevo cesarsko pivo**.
Vsakeas postreževa z okusni mi, gorkimi in mrazimi jedmi.

Na razpolago imava tudi snažno uravnane sôbe za
prenočevanje.

V mnogoštevilni obisk se priporočava

784 24-21

Andrej in Ana Zalar.

Pege

286 10-2 odpravi v 7 dneh popolnoma 195 48-8
dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 nov. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Edini dežnik, ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na patentiran način narejeni 145 25-3

Patent Satin de Chine
(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine),
Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalne
barve, podoben najfinjši svilati omreli. Blagó se ne zgu-
bandi, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto.
Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugečnega.
V Ljubljani te dežnike prodaja edini
JOSIP VIDMAR, dežnikar.
Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

☆ O.M. & C. ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se
sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko
Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporočá
Koledar katol. tiskovnega društva
za l. 1898, u-metno in zlasti soveški obhov-
šeni, obdaja tudi „imenik uč-nov“ za več ko
400 solarjev. N-udom stane krasno vezan gld 1-20
Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa
za vse dneve celega leta. — Spisal o. Brunon Vercuryse, du-
hovnik D. J.; preložili lavantinski bogoslovci. — I. zvezek
(od 1. prosinca do 30. rožnika) velja breš 1 gld 50 kr., po
pošti 10 kr. več. — Drugi del izide okoli Velike noči.

Preč. duhovščini
vlijudno priporočam
svojo delavnico
za
slikarjio na
steklu,
zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z ometno slikarjio
Ed. Stuhl
v Gradeu.
Annenstrasse 35.
Najboljša spr-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija
tvrdke 503 30

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporočá prečast. duhovščini
in cerkvenim predstojništvom v
naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s ka-
tedralnim steklom ali s svincem obro-
ljenim belim ali barvenim steklom,
s steklom z umetno
slikarjio

vse strokovnjaško dobro, zajam-
čeno in trpežno izvršeno v lastni
delavnici, od najpreprostejšega do
najfinejšega dela — Ob počnem
opozarja na lepo svojo zalogo
vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zra-
cala, steklo v ploščah, svetiljke, po-
dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela
in popravila po najnižji ceni.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta. želez. postaja Straža,
je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo
od 28 31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se
rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin,
kstenico, ishijas, živčno bolezen, (neuralgie) in zoper
razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so ba-
sini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za
tujce, društvene dvorane, sobane za igre. V obliži
so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija
in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka dôba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančneja pojasnila daje brezplačno

266 7-1

topliško oskrbnistvo.

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni
slovenski mladini.

8. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil
Jan. Ev. Zorč.

Cena broširan 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vez. 75 kr., po pošti 5 kr. več. — Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni in pri Jan. Kraju v Novem mestu. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice

15 14

priporoča lepo svojo zalogo

raznoverstnih pečij

od najpreprostejših do najfinjših, raznobarnih: ružave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 22

se priporoča prečast, duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v naročila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in

svetniških soh

iz gipsa, kamna, lesa, nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u,
podobarju in pozlatarju

v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih župnije Zálinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea, svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-37

Josip Novak, župnik.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8,
poleg Alojzijevejšča

priporoča se prečast, duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev ua.

764 26

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Ivan Kordik

v Ljubljani,

Prešernove (Slonove) ulice št. 12-14,

trgovina z galanterijskim blagom, drobninami
in igračkami na debelo in na drobno,

priporoča svojo bogato zalogo

različnega blaga

za krojače, črevljarje in sedlarje.

Gospodom gostilničarjem je na
izbiro jedilna priprava (žlice, noži,
vilice) vsake vrste in cene. 262 12-3

Valentin Mazgon,

pozamentirar v Ljubljani,

priporoča se čast, duhovščini in cerkvenim predstoj-
nikom v najnatančnejše izdelovanje

pozamentrijskih del,

kot: oče in franže za bandera, burze-žnove, cingule,
oče za lestence, ter sploh vsa v to stroko spada-
joča dela izdelujem po najnižjih cenah.

Domače ročno in trpežno delo.

Dovoljujem si tudi opomniti, da sem se preselil

na Mestni trg št. 24, III. nadstropje,

nasproti mestni hiši. 249 3-2

207 13-5

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 725 20-16

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje. (Polsteklenice ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, Herbabny, vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječe uradno registrov. varstveno znamko, na katero znamenja naj se blagovoli paziti.

239 7 Osrednje skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII, 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

sidro

Liniment. Capsici compos.

231 11 iz lekarn Richter-jevo v Pragi

priznane izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 707 39-28

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristne.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

884 12-9

Ferdinand Prinoth,

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko,

zavod za cerkveno kiparstvo iz lesa,

se priporoča preč. duhovščini za napravo

podob svetnikov, Kristusa
na križu, vzbuknjenih križevih
potov, altarjev, božjih gro-
bov itd. najlinejšega dela.

Kipi svetnikov iz lesa, v olj-
natih barvah, z zlatimi robovi
v velikosti 80 100 120 140 160 180 200 cm
stanejo gld. 22 33 48 65 82 107 140

Obširni ceniki zastoj in franko.

Pri c. kr. poštnem uradu na deželi (Gorenjsko)
sprejme se 261 3-2

poštna odpraviteljica,

katera je zmožna poštni urad samostojno voditi.
Plača po dogovoru.

Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Triljeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušil-
nice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti
peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice,
mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje
različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč,
kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamorezalnice,
katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Sti-
skalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne
poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

J. G. HELLER na Dunaju,
II, Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 66 20-5

Najboljše sredstvo proti stenicom,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrtili

vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	J. Klauer,	A. Šarabon,
F. Grobel,	Adolf Kopriva,	Viktor Schiffer,
Edvard Hajek,	Josip Kordin,	Jakob Schöber,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Jakob Spoljarič,
Ivan Jebačič,	Karol Lapponi,	A. Stacul,
Jeglič & Leskovic,	Peter Lassnik,	Franc Stupica,
C. Karinger,	J. Lenček,	M. E. Supan,
Mihail Kastner,	Ivan Perdan,	Franc Terdina,
Kham &	Karol Planinšek,	Uradniško kon-
Murnik,	J. C. Röger,	sumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, Trzinu, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon
in E. Burdych. 220 15-2

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike slovenske, nemške, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 263 24-2

Orožna tovarna Steyer

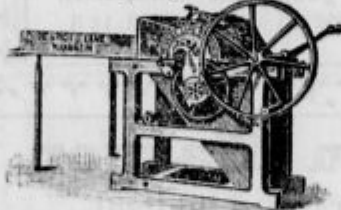
224 3

Samoizstopnik za vso Kranjsko:
FRAN KAISER
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

Waffen'-kolesa. Opel'-kolesa.
Precizijski izdelki I. vrste.

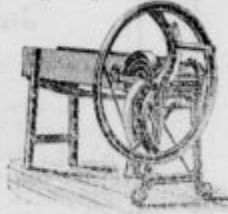
Najnižje cene!

Kdor želi kupiti stroje
zelo trpežne in lahko-gonilne, dobi jih pri

Karolu Kavšek
v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Najboljši stroji!

kjer je vedno na izbiro okoli 200 slamoreznic, mla-
tilnic, vrtil, mlinov za drobljenje sadja, trijerov, strojev za parjenje in rezanje itd.
Prav tu je dobiti tudi sesalk in jeklenih cevij za vodovode po nizkih cenah.

301 1

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki po-
življa okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja
želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, ka-
tero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša
in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

varilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, vogal Spornerejeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih
lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-3

Velika hiša

z dobro gostilno

v Židovskih ulicah v Ljubljani

je na prodajo.

Več se poizve pri dr. Fran Vok-u, c. kr.
notarju v Ljubljani. 260 3-2

Prostovoljna razprodaja.

Po sv. Jurju v ponedeljek dne 25. aprila 1898. od 9. ure
dopoludne naprej, se bodo

travniki, mlin in gozdi

gospo Berte Kersnik od graščine na Brdu pod ugodnimi
pogoji na lici mesta po kosih prostovoljno razprodajali.

Prodaja se bode drugi dan, to je 26. aprila nadaljevala.

Na Brdu, dne 9. aprila 1898.

272 3-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečasiite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 81 52-11

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Ljudska posojilnica,

v Ljubljani. Gradlišče št. 1.

258 1

303 1-1

Stanje dné 31. marca 1898.

Posojila	gld. 702.139-81	Udov 525 z vplačanimi de-	
Naloženo pri hranilnicah,		leži	gld. 2.950-—
bankah, poštah hranilnici		Hranilnih vlog	1.012.522-56
in gotovine	gld. 326.509-37		

Prometa v 3 mesecih, od 1. januarja do 31. marca 1898. gld. 1.991.212-59.

Obresti za hranilne vloge 4 1/2 % brez odbitka, rentni davek plača hranilnica iz svojega.

Št. 11544.

254 3-3

Razglas.

V smislu § 53 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na
znanje, da bodo računi o prejemkih in troških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. meščanskega - bolniškega zaklada,
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada,
6. regulacijskega zaklada,
7. loterijsko-posojilnega zaklada,
8. mestnega vodovoda in
9. mestne klavnice za leto 1897

od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled.
Pri pretresanju in konečni rešitvi teh računov vzeti bode občinski svet morebitne
opazke o njih v predvideni rok.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 28. marca 1898.

Dürkopp-ova

Diana - kolesa

presega vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so
videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-4

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Najpopolnejša, najelegantnejša in najurnejša

kolesa

izdeluje

Prva praška tovarna za kolesa

Šubert Tombo in dr.

v Pragi, 248 2-2

katera ilustrovane kataloge franco razpošilja.

Leta 1897. so skoraj vsa odličnejša prva darila bila
dobljena na naših strojih.

V Zagrebu so pri treh mednarodnih dirkah dobili na
naših kolesih prva darila: Vodilek, Reininger, Kosina.

Vabilo k rednemu občnemu zboru
„Posojilnice v Ribnici,
registrovane zadruge z omejeno zavezo“,
kateri se bode vršil
na belo nedeljo, 17. aprila 1898. popoldne ob 4. uri v društveni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika. — 2. Odobrenje letnega računa za leto 1897. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Razni predlogi. — 5. Volitev načelnštva in nadzornštva za l. 1898.

Aktiva.	Bilanca.		Pasiva.		
	gld.	kr.		gld.	kr.
Inventar	333	94	Glavni deleži	9350	—
Posojila	590437	55	Opravični deleži	4690	—
Zaostale obresti	6691	51	Dividende	1447	01
Predplačana najem. za pisarno	95	—	Predplačane obresti	2501	65
Vrednost zemljišča	570	26 ¹ / ₂	Hranilne vloge	501454	91
Dolžna najemnina od zemljišča	7	—	Reservni zakladi	22979	61
Prehodni zneski	162	37 ¹ / ₂	Čisti dobiček	2586	11 ¹ / ₂
Gotovina dne 31. dec. 1897	6711	65 ¹ / ₂			
	545009	29 ¹ / ₂		545009	29 ¹ / ₂

Hranilne vloge se obrestujejo po 4¹/₂% brez odbitka rentnega davka.

V Ribnici dne 7. aprila 1898.

267 1—1

Načelnštvo.

Št. 3866.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeči

službi okrož. zdravnikov na Kranjskem:

1. v **Krškem** z letno plačo 600 gld.,
2. v **Kočevski Reki** z letno plačo 800 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do dne 20. aprila 1898

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se pa bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od dež. odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 29. marca 1898.

Eričar & Mejač
Ljubljana, Preširnove ulice št. 9.
priporočata

za spomladno sezono

obleke za gospode, obleke za dečke, površnike, haveloke iz pristinega tirolskega lodna ali kameline dlake. Otroške kostume v vseh velikostih in dražestnih faconih.

dalje veliko izber veleznamenitih

novosti v damski konfekciji

kakor: jakete, Capes, pelerine, vremenske plašče iz gladkega ali škotskega kamelodlačnega lodna, haveloke za otroke in dekleta v vseh velikostih.

209 6—6

Ilustrovani katalogi se brezplačno in franko razpošiljajo.

Jako porabljivo na potovanju. — Nepogrešljivo že po kratki uporabi.
Zdravstvenooblastveno preskušeno.
(B 745 4—4) (Pismo z Dunaja, 3. julija 1897.)

Sava's Kalodont

Najboljše in najcenejše

čistilno sredstvo za zobe.

Izplakovanje ust z zobno ali ustno vodo ne zadošča za popolno čiščenje zobovja. V to je neobhodno treba uporabe čistilnega sredstva za zobe.

Dobiva se povsod.

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani.

Komenskega (Poljske) ulice 49.

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela.

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregrade, tabernakelji, potaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno.

265 1

Št. 178./m. š. sv.

Razpis.

239 3—3

Na mestni dekliški osemrazrednici v Ljubljani je popolniti tretje, oziroma četrto, peto, šesto, sedmo in osmo učno mesto z zakonitimi službenimi prejemki. Prošnje je vlagati po službenem potu

do dne 25. aprila 1898

pri podpisnem šolskem oblastvu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dne 24. sušca 1898.

Št. 11.657.

Razglas.

264 3—2

Občinski svet ljubljanski je dovolil tudi za letos 300 gld. v ta namen, da mestni magistrat pošlje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopelje v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati mu do 30. aprila letos in v njih posebno naznaniti, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bode magistratu pri podelitvi podpore v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 18. marca 1898.

Razpis zmanjševalne dražbe.

Podpisani krajni šolski svet razpisuje

zmanjševalno dražbo za oddajo nove šolske stavbe,

katera se bo vršila dne 21. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju v Šmartnem pri Kranji.

Na podlagi proračuna znašajo stroški za:

Zidarska dela . . .	9387 gld. 38 kr.
Kamnoseška dela . .	611 » 68 »
Tesarska dela . . .	3860 » 35 »
Mizarska dela . . .	850 » 05 »
Ključavničarska dela	1030 » 03 »
Kleparska dela . . .	298 » 82 »
Pleskarska dela . . .	259 » 81 »
Steklarska dela . . .	201 » 44 »
Pečarska dela . . .	387 » — »
Šolska oprava . . .	631 » 35 »

Skupaj . . 17517 gld. 91 kr.

Načrti, proračun in dražbeni pogoji so na ogled pri šolskem vodstvu v Šmartnem. — Dražba se bo vršila najprej po posameznih strokah in potem skupno.

Pismene ponudbe se morajo poslati pred ustno dražbo, in jim je priložiti 5% jamščine od proračunane svote.

Krajni šolski svet v Šmartnu,

dne 25. marca 1898.

253 3—3

Jožef Fajfar,
predsednik.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljeva cesta št. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta št. 6.
priporoča svojo največjo zalogo 234 30—3

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbeno kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za polišstvo od tu- in inozemskih marmorov.

Najnovejše in najboljše

klobuke

za gospode in dečke 196 10-4

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v največji izbi in po najnižjih cenah
velespoštovanjem

C. J. HAMANN,

Mestni trg šte. 8.

Zaloga klobukov

e. kr. privilegov. tovarn za klobuke

W. Ch. Pless, Dunaj, in Jos. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo natančno po označeni
meri in obliki in se prevzemajo tudi stari klo-
buki v barvanje in oblikovanje.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 9

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Krompir za seme

beli (onejidovec), rumeni in rožnik, dobi se pri 240 5-4

Alojziju Kanc-u v Ljubljani, Dunajska cesta 42.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 3

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-3

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Lična oprava za kavarno:

dva biljarda s pripadajočimi stvarmi, zrcala, mize, stoli itd.
je zaradi preselitve

za nizko ceno na prodaj.

Natančneje se poizvé v prodajalnici gosp. K. Till-a na Kongresnem trgu v baraki.

270 3-1

Origi-

nalno

plzensko

pivo!!

Oziraje se na našo anonco z dné 24. svečana t. l. usojava si naznaniti
velespoštovanemu občinstvu, da točijo naše pivo naslednji gospodje:

256 4-3

L. Fantini (Gradišče),

Karol Koisser (pri Maliču),

Ivan Mayr (Filipov dvorec).

Nadalje prodajajo naše pivo v steklenicah gospodje:

Ivan Buzzolini (Špitalske ulice),

J. C. Praunseiss (Glavni trg),

Anton Stakul (Selenburgove ulice).

Naročila na pivo v steklenicah sprejemava v najini pisarni, Gradišče 5.
kakor tudi zgoraj imenovani gospodje. — Naročila z dežele izvršujeva točno.

Velespoštovanjem

Gorup & Schitnik,

generalna zastopnika meščanske pivovarne v Plznu (ustanov. l. 1842).

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih
loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih
državnih in zasebnih obligacij.

Naročnina od 1. aprila do konca dec. t. l. je
za Avstro-Ogersko glđ. 2.—

MERCUR

XXXVI. leto.

S 1. aprilom na novo vstopivši naročniki dobijo, dokler
je še kaj zaloge, kot
brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki
obsega zaznamek vseh izžreba-
nih srečk. — Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh
c. in kr. poštnih uradih in pri
administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.